

Comunicate de presă

Dosarele SoJust

Proiecte

Publicatii

Reforma justitiei

Resurse utile

Presă despre justitie

SoJust in massmedia

Sistemul juridic din România -
raport independent

Despre noi

Forum

Parteneri:

Codul Muncii Adnotat

Date despre abuzurile DGPA (fosta SIPA)

29 Noiembrie 2005 00:00

Bucuresti, 29.11.2005

Catre: Ministerul Justitiei

Asociatia "Societatea pentru justitie", are drept scop principal apararea, promovarea si dezvoltarea independentei justitiei. In temeiul art. 6 din Legea nr. 544/2001 si in termenul si modalitatea prevazute de art. 7 alin. 3 din aceeași lege, va solicitam urmatoarele informatii de interes public referitoare la mentiunea "Date fiind abuzurile care au continuat pana in martie 2005, raman numeroase semne de intrebare privind ratiunea existentei unui serviciu militarizat de securitate in cadrul Ministerului de Justitie" existenta in textul Raportului de tara dat publicitatii la data de 25.10.2005 de Comisia Europeana.

1. Care sunt informatiile care au fost transmise Comisiei Europene de catre Ministerul de Justitie, astfel incat Comisia a facut afirmatia aratata mai sus?
2. Care este ratiunea existentei unui serviciu militarizat de securitate in cadrul Ministerului de Justitie?
3. Care sunt abuzurile acestui serviciu despre care Ministerul de Justitie are cunostiinta si ce masuri de reparare a lor in justitie au fost luate pana acum?

Va reamintim faptul ca, in conformitate cu prevederile art.13 ale legii nr.544/2001 "Informatiile care favorizeaza sau ascund incalcarea legii de catre o autoritate sau o institutie publica nu pot fi incluse in categoria informatiilor clasificate si constituie informatii de interes public" ceea ce inseamna ca orice informatii legate de abuzurile mentionate mai sus sunt de interes public.

Nr. 113595/11/2005

14 decembrie 2005

Către
Asociația „Societatea pentru justiție”

Domnului Dan Stoica

Președinte

Având în vedere cererea Dvs. nr. 13/29.11.2005, adresată conducerii Ministerului Justiției, înregistrată sub nr. 113595/29.11.2005, prin care, în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, solicitați relații în legătură activitatea Direcției Generale de Protecție și Anticorupție (DGPA), vă comunicăm următoarele:

Fragmentul din Raportul comprehensiv de monitorizare al Comisiei Europene, dat publicității la data de 25 octombrie 2005, care face referire la DGPA și care este menționat în solicitarea Dvs., conține și aprecieri pozitive, fiind astfel formulat:

„În martie și aprilie 2005, directorul și toți cei trei directori adjuncți ai Direcției Generale de Protecție și Anticorupție au fost concediați în urma descoperirii de activități incompatibile cu baza legală a instituției. Un nou director a fost numit în aprilie 2005 și acum există o deschidere și o transparentă considerabilă în privința activității DGPA. Nu există rapoarte noi ale activității DGPA în afara sistemului penitenciar, unde dispune de atribuții pentru asigurarea siguranței publice. Având în vedere abuzurile care au fost înregistrate până în martie 2005, rămân întrebări asupra rațiunii existenței unui serviciu de securitate, parțial militarizat, în cadrul Ministerului Justiției.”

Ministerul Justiției a contribuit la elaborarea documentelor de raportare ale României către Comisia Europeană (rapoarte de progres), pe care aceasta le-a avut în vedere la întocmirea Raportului comprehensiv de monitorizare pe anul 2005. În acest sens, Comisiei Europene i-au fost furnizate următoarele informații:

a) pentru raportul asupra progreselor înregistrate în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană în perioada septembrie 2004 – iunie 2005

„Direcțiile de reformare a acestei instituții vor fi făcute publice în primul semestru al anului 2005, când o decizie va fi luată privind stabilirea unei structuri clare și responsabile care să cuprindă toate serviciile de informații – Comunitatea de informații.

În luna martie 2005, doi dintre cei trei directori adjuncți – foști ofițeri de securitate – au fost demiși. În aprilie 2005, directorul și un al treilea director adjuncț (de asemenea fost ofițer de securitate) au fost demiși. De asemenea, în aprilie un procuror civil a fost numit director al DGPA și un civil a fost numit director adjuncț. Regulamentul intern va fi modificat pentru a se permite numirea mai multor civili în cadrul DGPA.

Alte amendamente vor fi aduse regulamentului intern ca efect al modificărilor HG nr. 637/2004 privind înființarea DGPA. Acestea vor asigura ca activitatea DGPA să corespundă standardelor profesionale ale unor structuri moderne și responsabile de informații (i.e. interdicția explicită a DGPA de a se implica în activități politice și obligația de imparțialitate). Răspunzând la cererile de informații publice, DGPA a oferit pentru prima dată informații privind adresa sediului, numele, statutul, calificările, salariile șefilor DGPA și bugetul instituției pentru 2004 și 2005. În prezent, la cererea Ministrului Justiției, Ministerul Apărării Naționale realizează un audit privind resursele umane și financiare ale DGPA.

Noua conducere evaluează acum activitatea și metodele de operare pentru a decide cele mai bune mijloace de reformare a DGPA."

b). pentru Addendumul (iulie – septembrie 2005) la Raportul pe 2005 asupra progreselor înregistrate în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană

„Auditul privind resursele financiare și umane ale DGPA a fost finalizat (auditul a fost realizat de MAPN, la cererea MJ). Din punct de vedere economic, auditul a demonstrat faptul că DGPA nu a dispus de proceduri interne pentru controlul fondurilor alocate, dar nu au fost depistate neregularități semnificative privind alocarea actuală de fonduri. În ceea ce privește resursele umane, auditul a arătat că procedura de recrutare a personalului nu a fost întotdeauna respectată. În consecință, Departamentul de Resurse Umane din cadrul DGPA a adoptat noi proceduri operaționale.

Procentul personalului din cadrul DGPA care a colaborat cu fosta „Securitate” a scăzut semnificativ de la aproximativ 40% în anul 1997 la aproape 15% în septembrie 2005.

În conformitate cu o evaluare preliminară a managementului DGPA, 70% din informațiile culese privesc deținuții sau personalul ANP, în timp ce 30% se referă la săvârșirea de infracțiuni de criminalitate organizată, corupție sau infracțiuni împotriva siguranței naționale. Informațiile obținute sunt transmise direct la ANP sau la organele de urmărire penală competente să investigheze infracțiunile specifice. O copie este transmisă spre informare și Ministrului Justiției.

Dintre cele 153 materiale informative transmise de DGPA la ANP, 126 privesc penitenciarele, 12 se referă la spitalele din penitenciare, 11 la locurile de deținere pentru minori și tineri, 2 la centre de reeducare și 2 la centrele de training pentru personalul din penitenciare din Târgu Ocna. Urmare a materialelor informative transmise, ANP a desfășurat 3 controale materiale și 20 controale tematice, care au confirmat 95% din informațiile inițiale. Ca urmare a controalelor, următoarele măsuri au fost luate de conducerea ANP:

- 10 persoane cu funcții de conducere din 4 dintre instituțiile controlate au fost transmise Comisiei de disciplină, iar procedura este în curs
- 6 persoane cu funcții de conducere au fost sancționate cu avertisment
- 3 persoane cu funcții de conducere au fost sancționate cu reducerea cu 50% a bonusului salarial existent"

Facem precizarea că la elaborarea Raportului comprehensiv de monitorizare, Comisia Europeană a folosit surse diverse de informație, atât din sfera guvernamentală, cât și din cea neguvernamentală, atât din țară, cât și din străinătate. Prin urmare, o parte din constatările existente în raportul de monitorizare (octombrie 2005) se bazează și pe alte informații decât cele trimise de Ministerul Justiției.

În urma auditului realizat de un grup de experți din cadrul MAPN pentru perioada ianuarie 2004-martie 2005, audit care a avut loc după numirea noii conduceri a DGPA, au fost constatate următoarele disfuncționalități în modul de administrare a instituției:

- în domeniul financiar s-a constatat lipsa unei structuri organizatorice și a unor proceduri interne de control a alocării fondurilor;
- în domeniul resurselor umane nu s-a respectat întotdeauna procedura de admitere în acest sistem, în sensul că unele persoane nu au fost testate psihologic și nu au prezentat cazierul;
- nu existau reguli clare pentru gestionarea și diseminarea informațiilor obținute în procesul muncii;
- în baza unui ordin al fostei conduceri au fost distruse unele documente deși potrivit legii acestea aveau termene de păstrare stabilite între 5 și 30 ani (în funcție de tipul documentului);
- fosta conducere, depășind competențele DGPA stabilite prin lege, a dispus ca unii ofițeri din cadrul acestei instituții să obțină informații referitoare la actele de corupție săvârșite de magistrați sau alte oficialități ale statului;
- nu au fost respectate unele reguli referitoare la organizarea și administrarea zonelor în care se gestionau documentele clasificate și nu erau stabilite reguli specifice referitoare la responsabilitățile personalului care lucra cu astfel de documente;

De menționat este faptul că neregulile constatate de către audit au fost remediate de către noua conducere a DGPA.

Locul și rolul DGPA în domeniul realizării siguranței naționale este statuat în cuprinsul Legii nr. 51/1991 în care, la art. 6, se precizează că unul din organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale este Ministerul Justiției, printr-o structură internă specializată (cu competențe specifice domeniului său de activitate, conform art. 9 din aceeași lege), a cărei activitate de informații este controlată de către comisiile de specialitate ale Parlamentului României.

În anul 1990, DGPA, structură militară, a trecut din subordinea Ministerului de Interne în cea a Ministerului Justiției. În anul 1991, după apariția Legii nr. 51 privind siguranța națională, în subordinea Direcției Generale a Penitenciarelor a fost înființat Serviciul Independent Operativ (SIO) a cărui activitate era axată în exclusivitate pe prevenirea evenimentelor din penitenciar, fiind obținute informații referitoare la amenințări la adresa siguranței naționale, din mediul de detenție.

Ulterior, în anul 1997, conducerea Ministerului Justiției a considerat oportună transformarea SIO într-o unitate de sine stătătoare în subordinea unui secretar de stat (HG nr. 65/10.03.1997 privind funcționarea și organizarea Ministerului Justiției) sub titulatura de Serviciul Independent de Protecție și Anticorupție (SIPA), iar în anul 2004, în baza HG nr. 637/2004 privind funcționarea și atribuțiile DGPA din subordinea Ministerului Justiției, a obținut personalitate juridică, competențe și atribuții clare.

Astfel, în baza acestui act normativ, domeniul de activitate al DGPA se referă la obținerea, verificarea, prelucrarea, stocarea informațiilor în domeniul siguranței naționale, corespunzătoare sistemului penitenciar care, până la 28 septembrie 2004 când a intrat în vigoare Legea 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor, a fost o structură militară.

Ca urmare a demilitarizării sistemului penitenciar românesc, transformarea DGPA într-o structură civilă a devenit o necesitate și o cerință a Strategiei Naționale Anticorupție 2005-2007, aprobată prin HG nr. 231/01 aprilie 2005. De asemenea, această transformare este un angajament asumat în Documentul de Poziție Comună a Uniunii Europene, semnat la data de 08 decembrie 2004.

Mihai Prună

Consilier personal al ministrului justiției